

УДК 330.341.1:001.895

Т. П. Палієнко,
доктор філософії з економіки,
Національний університет
«Києво-Могилянська академія»,
м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0002-5978-0721

РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЦЕНТРІВ У СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Технологічні центри виступають важливими осередками інноваційного розвитку економіки в умовах глобальних викликів та посилення міжнародної конкуренції. Вивчення їхнього досвіду є особливо актуальним для України, що постала перед необхідністю структурної трансформації своєї економіки в період повоєнної відбудови. Як демонструє світова практика, формування потужних технологічних екосистем дозволяє не лише прискорити темпи економічного зростання, але й якісно змінити структуру економіки в напрямку наукомістких, високотехнологічних виробництв.

Світові технологічні центри демонструють різні підходи до створення ефективних інноваційних екосистем, враховуючи місцеві особливості та різні специфічні технологічні напрямки. Наприклад, добре відома Кремнієва долина (США) вирізняється синергією університетів, венчурного капіталу та інновацій у штучному інтелекті й сталому розвитку. Бангалор (Індія) поєднує ІТ-аутсорсинг із розвиненою освітньою інфраструктурою [1], а Тель-Авів (Ізраїль) є лідером у кібербезпеці, інтегруючи військові розробки в цивільні технології [2]. Шеньчжень (Китай) завдяки масштабним інвестиціям і державній підтримці розвиває 6G, автономний транспорт та дрони [3], тоді як техноцентр Софія Антиполіс (Франція) демонструє ефективну євроінтеграцію в інноваційній сфері [4]. Дослідження успішних технологічних центрів дозволяє виділити спільні елементи, що забезпечують їхню конкурентоспроможність:

1. Екосистемний підхід – формування цілісної екосистеми, що включає університети, дослідницькі центри, стартапи, венчурні фонди, корпорації та інфраструктурні об'єкти.
2. Розвинена освітня база – тісна інтеграція освіти і науки з бізнесом, підготовка фахівців безпосередньо під потреби індустрії.
3. Доступ до фінансування – система венчурного інвестування, бізнес-ангелів, краудфандингу та державної підтримки інновацій.
4. Підприємницька культура – створення середовища, що стимулює інноваційне підприємництво, толерантність до ризику та невдач.
5. Державна підтримка – регуляторні та податкові стимули, інфраструктурне забезпечення, програми розвитку пріоритетних напрямків.

Розділ IV. Державна політика підтримки секторальних пріоритетів розвитку бізнесу для стратегування повоєнного економічного відновлення України

Для формування ефективної інноваційної екосистеми України можна виокремити наступні пріоритетні технологічні напрямки, що відповідають як глобальним трендам, так і національним особливостям та потенціалу (рис. 1).

Рисунок 1 – Пріоритетні технологічні напрями для формування інноваційної екосистеми України

Джерело: власна розробка автора.

У повоєнний період одним із викликів для України є забезпечення сталого економічного зростання за умов дефіциту ресурсів, демографічного спаду [5] та загроз національній безпеці. Саме технологічні центри можуть стати майданчиком для інтеграції принципів сталого розвитку, зокрема, енергоефективності, циркулярної економіки, декарбонізації та цифрової трансформації. Водночас, окремої уваги потребує інтеграція оборонних технологій у цивільні сектори. Враховуючи досить довготривалий військовий досвід та наявність розробок подвійного призначення, Україна має потенціал стати лідером у таких сферах, як безпілотні системи, кібербезпека та робототехніка, які за умов належної координації державної політики та приватного сектору можуть перейти з етапу дослідницьких прототипів у масове виробництво з експортним потенціалом.

Для практичної реалізації концепції технологічних центрів у повоєнній Україні важливо створити низку інституційних, правових і фінансових передумов, зокрема:

- законодавче забезпечення діяльності науково-технологічних парків, кластерів та інноваційних хабів із чітким визначенням їхнього статусу, податкових пільг та умов державно-приватного партнерства;

**Збірник матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної конференції
«Економічні перспективи підприємництва: виклики воєнного часу та повоєнної відбудови»**

- інтеграція з міжнародними програмами ЄС (Horizon Europe, Digital Europe) та співпраця з українською науковою діаспорою для залучення знань, фінансів та партнерств;
- інфраструктурна модернізація – реконструкція промислових зон, створення спеціальних інноваційних економічних зон у регіонах, які найбільше постраждали від війни.
- підтримка людського капіталу – програми перекваліфікації, освіти для дорослих, гранти на дослідження, розвиток молодіжного підприємництва [6].

Отже, технологічні центри відіграють актуальну та стратегічну роль у трансформації української економіки з ресурсозалежної на інноваційну. В умовах повоєнної відбудови вони здатні забезпечити концентрацію наукомісткого виробництва, утримання людського капіталу в країні, розвиток конкурентоспроможних галузей та інтеграцію у світові ланцюги створення доданої вартості. Державна зі свого боку має формувати та реалізовувати політику, яка спрямована на створення сприятливого та інвестиційного середовища для їх розвитку з урахуванням як глобальних викликів, так і національних пріоритетів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Warren J. Why Outsource to Bangalore: The Silicon Valley of Asia / GoodFirms. URL : <https://www.goodfirms.co/blog/the-silicon-valley-of-asia-bangalore> (дата звернення: 06.05.2025).
2. Aravantinos E. The Fusion of Technology and Defense: Israel's Military-Technology Complex / Strategy International. URL : <https://strategyinternational.org/2024/11/21/publication150/> (дата звернення: 06.05.2025).
3. Deng I. Flying cars, drones to take off in Shenzhen with US\$1.7 billion investment / South China Morning Post. URL : https://sc.mp/x5895?utm_source=copy-link&utm_campaign=3285411&utm_medium=share_widget (дата звернення: 06.05.2025).
4. Evertiq. Sophia Antipolis: Half a century of innovation and future ambitions / Evertiq – First In Electronics News & Expo. URL : <https://evertiq.com/news/2025-04-24-sophia-antipolis-half-a-century-of-innovation-and-future-ambitions> (дата звернення: 06.05.2025).
5. Палієнко Т. П. Міграційні процеси та адаптація ринку праці в умовах війни. *Сучасний стан та пріоритети модернізації фінансово-економічної системи: теорії та пропозиції* : матеріали доп. Міжнар. науково-практ. конф., м. Запоріжжя, 11–12 жовт. 2024 р. Львів – Торунь, 2024. С. 45–49. URL : <https://doi.org/10.36059/978-966-397-426-2-9>
6. Палієнко Т. П. Людський капітал як елемент інноваційної екосистеми. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. 2023. Т. 8, № 1. С. 101–106. URL : <https://doi.org/10.18523/2519-4739.2023.8.1.101-106>